

STARANJE

1. ZAČETEK STARANJA IN NEGOVANJE

- demografska »hruška« se pretvarja v »gobo«
- stari postajajo jedro družbe
- dejansko sta dve generaciji »v penziju«
- »mladi« stari ali »novi« stari ter »stari« stari ali seniorji
- nastajajo nove naloge, ne le za Karitas, ampak tudi za župnijo
- »stari« so kot subjekt pastorele še premalo ovrednoteni

2. STARANJE V CERKVI IN DRUŽBI

- ker je starih več kot mladih, njim pripada »prihodnost« (!?)
- boj med generacijami (»sivi panterji«) - gerontokracija
- stari so lahko zelo aktivni ali zelo pasivni
- splošno staranje je počasen proces socialnega odmiranja
- vedno manj je družbene solidarnosti med generacijami
- odvisnost od drugih pri starejših proizvaja strah
- Cerkev mora utemeljevati smisel starosti
- Cerkev kot »advokatinja« starostnikov
- stari ne smejo postati »moteč element« v družbi ali Cerkvi
- včasih imajo občutek, kot da so »pesek v družbenem kolesju«

3. RAZUMEVANJE STAROSTI

- v pomoč nam je poznavanje gerontologije ali/in geriatrije
- napovedujejo se jim slabši časi, čas se izteka
- *pastorala zanje in z njimi*
- ne *paternalistična skrb*, ampak *partnerska samooskrba*
- odnos do starih je »lakmusov papir« za družino, Cerkev in družbo
- starost je danes samostojna življenjska faza
- uveljavlja se delitev na »tretje in četrto življenjsko obdobje«

4. STARANJE IN PRIHODNOST SODIJO SKUPAJ

- Evropa je »starostni dom sveta«
- zaradi premajhne natalitete delež starih nenehno raste
- starost je »ženskega spola« (!)
- družina ni več »starostni dom v malem«
- odnosi temeljijo na principu: »notranja bližina in zunanja distanca«
- dobrodošla je pomoč Cerkve pri »zdravljenju« odnosov
- nekdanji »močni« starši padejo v »otroško odvisnost« od potomcev
- potrebna je vedno večja profesionalizacija oskrbe starostnikov
- potreba po strukturni spremembi pastorele starostnikov

5. PASTORALA STAROSTNIKOV

- Cerkev vodijo predvsem stari
- kljub temu je pastorala starostnikov »pastorek« pastoralne teologije
- pastorala predvsem kot »zakramentalno oskrbovanje« starih ljudi
- pastorala starih mora postati centralna skrb občestva
- oskrba naj bo prilagojena »po njihovi meri«
- izrabiti dvoje: njihov spomin in sposobnost pripovedovanja
- potrebne bi bile posebne kateheze zanje
- Njihovo načelo: »Moramo se naučiti – kako biti odveč!«
- »umetnost staranja« ni le poetična fraza

6. VREDNOST ZAKRAMENTALNEGA ŽIVLJENJA

- starejši so lahko dragoceni pri skrbi za molitev
- če le dobro vidijo, so lahko dobri bralci božje besede
- pomembno jih je vzgajati za dobro spoved
- obhajilo naj ne bo navada, ampak hrana
- pravočasno jih seznanjajmo z zakramentom bolniškega maziljenja